

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v hlavním líčení, konaném dne 16. prosince 2022 v senátě složeném z předsedy Mgr. Tomáše Boučka a přísedících Květy Knoflíčkové a Vojtěcha Soukupa,

takto:

Obžalovaný

■■■■■ ■■■■■

nar. ■■■■■■ zaměstnaného jako ■■■■■■ ■■■■■■ trvale bytem ■■■■■■, toho času ■■■■■■ ■■■■■■,

je vinen

že

v přesně nezjištěných dnech v době od 05.08.2015 do června 2017 v úmyslu se sexuálně uspokojit na vlastní nezletilé sestře ■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■ nar. ■■■■■■ jejíž věk i vzájemný sourozenecký vztah znal,

1. v bytě na adrese ■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■ když nezl. ■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■ přišla ze školy, jí stáhl kalhoty, osahával ji na prsou a na zadku, zasunul jí penis do vagíny a vykonal s ní soulož,
2. v bytě na adrese ■■■■■■ ■■■■■■ ■■■■■■ využil chvíle, kdy byli doma sami, jí zasunul pohlavní úd do konečníku, pohyboval s ním uvnitř a svého jednání zanechal, až když někdo zazvonil,

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Jiřina Pavlovičová

3. ve sklepě přesně nezjištěného bytu v [REDAKCE] ulice, jí sundal kalhoty a zastrčil jí penis do konečníku a po vyndání penisu z konečníku jí ho zastrčil do pusy,

tedy

- vykonal soulož s dítětem mladším patnácti let a jiným způsobem je pohlavně zneužil,
- vykonal soulož se sourozencem,

čímž spáchal

- provinění pohlavního zneužití podle § 187 odst. 1 trestního zákoníku,
- provinění soulože mezi příbuznými podle § 188 trestního zákoníku, a

odsuzuje se

podle § 187 odst. 1 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 1 trestního zákoníku a § 31 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., k **úhrnnému trestnímu opatření** odnětí svobody v trvání **osmnácti (18) měsíců**, jehož výkon se podle § 33 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., za použití § 81 odst. 1 trestního zákoníku a § 82 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání **dvou (2) roků**.

Podle § 229 odst. 1 trestního řádu je obžalovaný povinen zaplatit poškozené [REDAKCE] [REDAKCE] nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE] [REDAKCE] na náhradu nemajetkové újmy částku 50.000,- Kč.

Podle § 229 odst. 2 trestního řádu se poškozená [REDAKCE] [REDAKCE] nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE] [REDAKCE] odkazuje se zbytkem svého nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění

1. Z důkazů, provedených v hlavním líčení, byl zjištěn shora uvedený skutkový stav.
2. Obžalovaný [REDAKCE] se k jednání tak, jak je uvedeno ve výroku rozsudku, v přípravném řízení doznal. Popřel však, že by proti poškozené použil jakékoli násilí. Stejně tak popřel, že by od počátku věděl, že se jedná o jeho sestru. V podrobnostech vypověděl, že od malička žil s [REDAKCE] a s matkou. S otcem žil do svých [REDAKCE] let. Potom otec nastoupil do vězení. Sestru [REDAKCE] poznal, když mu bylo [REDAKCE] let. [REDAKCE] od malička byla v „kojenáku“ a pak u pěstounů, on vůbec nevěděl, že existuje. Máma ji najednou přivezla domů, v té době bydleli v [REDAKCE] ul. [REDAKCE]. Poté se stěhovali do [REDAKCE] ulice, tam byli do roku 2017, kdy se zase všichni stěhovali do rodinného domu ve [REDAKCE] - [REDAKCE]. V polovině roku 2017 šla pak [REDAKCE] do dětského domova. Začalo to v [REDAKCE] ulici v [REDAKCE]. Jemu bylo [REDAKCE] let, [REDAKCE] bylo [REDAKCE] nebo [REDAKCE] let. Sestra nechávala dveře do koupelny otevřené a koupala se. On ji při tom několikrát zahlédl a odešel. Také viděl, jak se převléká. Asi dva měsíce od jejího přistěhování [REDAKCE] přišla ze školy, on byl doma dřív ze školy, nikdo jiný doma nebyl. Přišel k ní, jestli něco nepotřebuje, ona řekla, že chce něco zkusit, něco z erotického filmu. Jemu bylo v té době [REDAKCE] byl paníc. Řekla mu, ať si lehne. Tak si lehl, sundal si kalhoty a trenky, ona si sedla na něj, on jí jenom držel za boky, ona si rukou dala penis do vagíny. Sama si sundala kalhoty a kalhotky. Trvalo to 5 - 10 minut, než ji ze sebe shodil, protože ho začal bolet penis. Na záchodě se ve sprše „dodělal“, tam došlo k ejakulaci. Potom přišel do obýváku,

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Jiřina Pavlovičová

sestra už byla oblečená. Jenom se usmívala. Pak to začalo vícekrát ke konci roku 2015. To už chtěl on, vícekrát. Tlačil na sestru, že jí nebude pouštět ven, do knihovny. Ze začátku stačily zákazy, potom později v roce 2016 jí i nadával sprostě "krávo, píčo, blbko". Ona pak ten sex už nechtěla, ale on ano. Poslední pohlavní styk se sestrou byl „anál“. Bylo to v únoru 2016. Přišel za [REDAKCE] do pokoje, svlékl jí kalhoty a kalhotky, ohnul jí do předklonu, zezadu jí dal penis do análního otvoru. Byl tam asi 10 - 20 vteřin než na penisu něco cítil. Byly to exkrementy, povolili jí svěrače. Šel se umýt do koupelny a odešel pryč. Vrátil se až večer. Druhý den šel za [REDAKCE] omluvil se jí, že už to nikdy neudělá. Celkem spolu měli soulož asi ve 20 případech, trvalo to 3 měsíce. Docházelo k tomu v [REDAKCE] ulici a pak i po přestěhování v [REDAKCE] ulici. Kromě soulože dělali i orální sex. Ten první styk chtěla sestra, pak už ostatní styky i sexuální praktiky chtěl jen on. Orální sex probíhal tak, že [REDAKCE] někdy ležela, někdy klečela, v jednom případě si sama klekla, jinak on jí říkal, co má udělat. Sundal si kalhoty, vyndal si penis a vložil jí ho do úst. Pohyboval boky a pak se běžel do koupelny „udělat“. Nikdy nedošlo k ejakulaci na sestru. K souložím se sestrou docházelo v [REDAKCE] ulici a pak v té [REDAKCE] někdy ležel na ní on, někdy ona na něm. Někdy se sama svlékla, když jí to řekl, někdy [REDAKCE] svlékl on. Soulože trvaly do 5 minut, do sestry nikdy neejakuloval. Kondom nikdy nepoužil. Sestře nadával a dával jí zákazy, jen když se jí do toho nechťelo, jí se to nelíbilo. Fyzické násilí vůči ní nikdy nepoužil. Sestra se jeho jednání nikdy nebránila, nikdy ho neodstrkovala, neřekla, že se jí to nelíbí nebo že to nechce. Až při tom posledním análním styku mu hned poté řekla, že už to nechce dělat, když se vrátil z koupelny. On se jí druhý den po tom análním styku přišel omluvit. Když jí dával zákazy a nadával jí, tak na to nic neřekla, jen měla takový zvláštní výraz ve tváři a podle toho poznal, že se jí to nelíbilo, že jí něco zakázal. Ví, že [REDAKCE] docházela k psychiatrovi, ale neví kvůli čemu. Byla věčně problémová, nechala svými spolužačkami napadnout sestru [REDAKCE]. Pokud jde o to, proč [REDAKCE] nadával a zakazoval jí něco, když se tomu sexu nikdy nebránila, tak to bylo pro všechny případy, kdyby to náhodou nechťela. Vždy ho ale poslechla. O tom, že [REDAKCE] [REDAKCE] je jeho sestra v době, kdy mělo docházet k sexuálním kontaktům, nevěděl, až ke konci. Když ji matka přivezla, tak ji představila jako [REDAKCE] neřekla, že je to jeho sestra. Že je to jeho sestra, se dozvěděl až v bytě v [REDAKCE] když si přečetl nějaké papíry, kde bylo uvedeno, že je to dcera [REDAKCE] [REDAKCE] a [REDAKCE] [REDAKCE]. Bylo to v ten den, kdy došlo k análnímu styku. Nevěděl, že sex s dívkou mladší 15 let je protiprávní.

3. Na této výpovědi setrval i v hlavním líčení. Doplnil, že když poškozenou přivedla matka domů, tak mu jenom řekla, že je to [REDAKCE]. On se neptal, kdo to je, nezajímalo ho to. Byla pro něj cizí člověk. Poškozená mu o sobě nikdy nic neřekla. O jejím věku se dozvěděl až z rodného listu, který našel. Když se však k nim nastěhovala, odhadoval její věk na [REDAKCE] let. Dále uvedl, že v nepřítomnosti matky dával poškozené různé zákazy, protože měl na starosti byt a domníval se, že může dávat poškozené zákazy. Ty spočívaly v zákazu chodit ven nebo do knihovny. Neví však, jestli ty zákazy respektovala.
4. Poškozená [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] v přípravném řízení uvedla, že to bylo, když si ji brala matka ve [REDAKCE] letech v [REDAKCE] z pěstounské péče, od pana [REDAKCE] [REDAKCE]. Začalo to, když šla do [REDAKCE] třídy a vracela se ze školy domů, tak si šla vzít prášek Chlorprothixen na uklidnění a bratr ji uhodil a řekl, aby se svlékla. Ona odmítla, takže bratr jí sundal kalhoty a začal odzadu, řekl, že se má ohnout. Strčil jí do vagíny svoje „péro“, svůj penis a potom se začal pohybovat. Pak když zvonila sestra, tak on to skončil, ona se šla převléci a šla si lehnout. S bratrem to byly tři případy. Druhý případ byl, když chodila do [REDAKCE] třídy, bylo jí [REDAKCE] když musela jet do [REDAKCE]. Když se vrátila na víkend z psychiatrie a máma šla do práce, bratr řekl, že chce s ní souložit. Když řekla, že nechce, tak jí dal facku a řekl, ať se svlékne. Tak se svlékla ze strachu, on jí dal násilím do konečníku svůj penis a začal to „zezadu zepředu“. Ona křičela bolestí. Pak to zas začal zepředu a potom někdo zvonil, takže bratr potom přestal. Třetí případ byl v [REDAKCE] ulici ve sklepě. Když dodělala [REDAKCE] třídu, tak si ji matka brala po sedmi měsících domů z [REDAKCE] z psychiatrické léčebny. On jí řekl, že si má sundat kalhoty, ona řekla, že nemůže,

že má menstruaci, a on jí to násilím dal do „prdky“. Potom vlastně bratra páčil penis, tak jí řekl, ať si strčí jeho penis do pusy. Páčil ho, protože tam bylo hovínko. Řekl, že mu ho musí vykourřit, že jí dá peníze. Ona řekla, že ne, tak vzal její hlavu a přirážel ji ke svému penisu. Když jí matka přivedla, tak bratr a sestra o ní věděli, i když je vlastně jejich nevlastní dítě, nechtěný. K dotazům dále upřesnila, že když se to stalo poprvé, tak bylo bratrovi [REDAKCE] asi [REDAKCE] [REDAKCE] neví. Při tom třetím případě říkal, že jestli to někomu vykecá, tak si ji najde a zabije ji. Při tom prvním styku ji bratr osahával, na prsou a na „prdeli“, myslí, že na prsou přes oblečení. Penis jí zasunul do vagíny. V tom prvním případě jí dal facku. Bránila se, chtěla utéct, ale nedokázala se vyvléknout, protože měl sílu. Ten prášek Chlorprothixen ji uklidňuje tak, že ji spíš uspává. Bratr ho vyndal a vystříkal se do trenčlí. Ona nechtěla o tom s nikým mluvit, protože se bála o svůj život. Nedokáže říct, za jak dlouho po tom prvním případě se stal ten druhý. I v tomto případě brala pořád ty léky. Došlo k souloži, takže penisu do vagíny. Bránila se tím stylem, že ho odstrkovala a snažila se odejít. Poté zvonila sestra. Po té souloži chtěl, aby mu ho vykourřila a vcucala do sebe to jeho sperma. Ona to nedokázala vcucnout, tak to šla vyzvracet. Už neví, kdy k tomu došlo, to bylo vlastně před tím. Když se nastěhovali do [REDAKCE] nebyl to byt, byl to sklep. V tom třetím případě se chtěla nějak vyvléct a ještě k tomu křičela, ať ji nechá být, on jí zacpal dlaní ústa. Ona si ho nechtěla vzít do pusy, tak jí to tam dal násilím. Ona bratra neměla ráda, za to co dělal. Od matky a sestry byla týraná, proto skončila dvakrát na psychiatrii. Pokud její bratr uvedl, že k tomu prvnímu sexuálnímu jednání došlo z její iniciativy, tak to nikdy, vždy to byl jeho nápad.

5. V hlavním líčení pak odmítla vypovídat, když využila práva, garantovaného ustanovením § 100 odst. 1 trestního řádu.
6. K poškozené byl zpracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví, klinická psychologie. Z jeho závěrů vyplývá, že Posuzovaná je mladou ženou s intelektovým handicapem, jedná se o lehkou mentální retardaci, v termínech tzv. mentálního věku lze hovořit o výkonnosti asi [REDAKCE] letého průměrně inteligentního dítěte. Sociálně praktická informovanost je na úrovni mírně lepší, trivium naopak spíše na horší úrovni než je [REDAKCE] let. Osobnostní vývoj je zřetelně narušený dlouhodobými deprivacími podmínkami a neschopností trvaleji zakotvit v nosnějších vztazích, jako dítě byla většinu života druhými odmítána, dopouštěla se substitučních krádeží, ale také reagovala otevřeně agresivně a neomaleně. Vývoj doputoval v poruchově ustrojenou osobnost s rysy emočně nestabilními - impulsivními. Posuzovaná je iritabilní, neomalená, s tendencí k dysforickým skluzům, vzteku a projevům nepřátelství při podráždění. Pokud nároky života překračují její schopnosti nebo frustrační toleranci, inklinuje rychle k resignaci. Projevuje se vysoce temperamentně, stojí o vztahy s druhými, ale nedokáže je udržovat, jednoduše manévruje, aby se zavděčila, pro svou prchlivost si ale většinu vztahů má sklony pokazit. V oblasti emoční je oploštělá, na což lze rovněž nahlížet jako na deprivací následek. Je simplexní, naivní, prozaická, inklinující ke zlobným výpadům. Obecným pravidlům a normám má spíše pro svou impulsivitu a mentální nedostatečnost problém dostat, než že by je neuznávala. Posuzovaná byla schopna správně vnímat prožívané události, zapamatovat si je byla schopna jen míře odpovídající oslabeným paměťovým schopnostem, jádro událostí je schopna rámcově správně reprodukovat, pokud se k tomu rozhodne. Nelze mít vysoké nároky na komplexnost popisu, jeho přesnost a detailnost, na časová určení, sekvence a podobně. Na stranu druhou má znalkyně potřebu konstatovat, že pokud by mělo jít o události kompletně smyšlené, pak je mimo paměťové schopnosti posuzované se několik příběhů nemajících oporu v zážitku naučit a opakovaně je relativně kongruentně reprodukovat. Z hlediska psychologických kritérií se jedná o výpověď se střední měrou sníženou věrohodností, znalkyně má za to, že výpověď především není kompletní či spolehlivá pokud jde o připuštěné množství kontaktů, míru vlastní iniciativy nebo nekladení odporu a dále pokud se jedná o míru násilí v explicitně ve výpovědi uváděných případech. Za věrohodnou ji však považuje v tom, že svědkyně uvádí sexuální kontakty mezi sebou a bratrem, lze věrohodnost její výpovědi podpořit rovněž v tom, že posuzovaná mohla

být vystavena alespoň v jí uváděných dlčích případech nátlaku, jemuž nebyla schopna vzdorovat. Argumentace - viz kapitola Souhrn a rozbor. Obecnou věrohodnost znalkyně hodnotí jako podstatnou měrou sníženou (viz Souhrn a rozbor). V obecné rovině má posuzovaná zapírání nebo zkreslování údajů o prožitém v repertoáru. Ve vztahu k projednávaným věcem je možné, že zdůrazňuje a zintenzivňuje míru své aktivní obrany a její soustavnosti, navyšuje míru fyzického násilí, neuvádí některé další intimní kontakty s bratrem a jejich okolnosti, za něž předpokládá odsudek. Posuzovaná velice pravděpodobně od počátku uváděných incidentů měla základní povědomí o sexu a byla schopna vzniklé situace rámcově vyhodnocovat. Jen obtížně ovšem mohla hledat zdroje proto, aby se jim účinně bránila anebo je nedopouštěla. K závadovému jednání docházelo totiž v rodině, do níž přišla „z nouze“ jako poslední člen a nadto až v prepubertě, zatímco druzí sourozenci tam od narození žili. Těžko se zařazovala a bylo by logické, kdyby pocítovala obavy, aby nebyla rodinou opět vyloučena. To mohlo přispět k eventuální vyšší svolnosti anebo i rychlé resignaci v případě povzbuzování nebo nátlaku. V rodině neměla rovnocenné postavení ve srovnání se sourozenci a pocítovala, že její pozice zde je ohrožena. Duševní a rozumové schopnosti posuzované (a hlavně její sociální situace) nebyly na takové úrovni, aby byla schopna účinného, strategického, kompetentního a rozvážného jednání ve spisem popsaných situacích. Znalkyně nedokáže oddělit následky plynoucí z presumpovaného jednání [REDAKCE] [REDAKCE] od dalších vážně poškozujících vlivů v explorandčině vývoji. Posuzovaná je především významně a trvale poškozena okolnostmi svého vývoje v útlém dětství a pak v době od návratu do rodiny dále (vážná deprivace).

7. Znalkyně podala posudek v hlavním líčení a vysvětlila, že pokud jde o míru agrese, používá poškozená u všech skutků „schémata“. Tzn. že vždy popisuje stejný postup, stejný projev agrese (přišel, dal mi facku). Pokud jde o míru dobrovolnosti a svolnosti k jednání obžalovaného, lze ji u poškozené těžko definovat. Podle znalkyně považuje poškozená za dobrovolné vše, co není založeno na násilí. S ohledem na její postavení v rodině nelze hovořit o dobrovolnosti, ale spíše o resignaci. Správně vnímala okolnosti pohlavních styků i to, že je měla se svým bratrem. I za takové situace je dokázala akceptovat. Udělá totiž vždycky to, co je pro ni výhodné z pohledu udržení si nějaké pozice. Podle znalkyně medikace psychofarmaky u poškozené neměla vliv na vnímání reality, neboť poškozená je užívala dlouhodobě a dobře je tolerovala.
8. K poškozené bylo ze zprávy Městského úřadu [REDAKCE] (OSPOD) zjištěno, že byla hned po narození umístěna se souhlasem rodičů do kojeneckého ústavu, neboť tito neměli vytvořeny podmínky pro výchovu a péči o další dítě. Vlivem dlouhodobé ústavní péče se u nezletilé začaly projevovat známky výrazné citové deprivace. Nezl. [REDAKCE] byla od listopadu 20[REDAKCE] svěřena do společné pěstounské péče manželů [REDAKCE] U [REDAKCE] bylo zjištěno lehké mentální postižení s výraznou poruchou osobnosti. S ohledem na míru zdravotního postižení pak [REDAKCE] navštěvovala [REDAKCE] školu a [REDAKCE] školu v [REDAKCE] (dříve zvláštní škola). Kvůli nevhodnému chování nezletilé, které bylo pro členy domácnosti již neúnosné a velmi negativně působilo na okolí, byla nezl. [REDAKCE] předána dne [REDAKCE].2015 na základě dohody zpět do péče biologické matky. O zrušení pěstounské péče a svření nezletilé do péče matky pak rozhodl rozsudkem Okresní soud Plzeň - město dne [REDAKCE].2015. [REDAKCE] žila v domácnosti se svou matkou, sestrou [REDAKCE] [REDAKCE] a bratrem [REDAKCE] ([REDAKCE]). Doma matku neposlouchala, byla hodně drzá, matka jí občas dala pár fack. Vztah se sestrou označovala jako dobrý. K jednomu setkání [REDAKCE] s otcem došlo roce 2016 o víkend. Poté kontakty zase ustaly. U sourozenců nezletilé, [REDAKCE] a [REDAKCE] byl nařízen soudní dohled z důvodu nedostatečné péče, když v rodině selhávala základní péče zejména v oblasti hygienických návyků. V červnu 2017 byla rodina nucena vystěhovat se z nájemního bytu. Matka neměla zajištěné jiné vhodné podmínky, proto žila nezl. [REDAKCE] se svým bratrem [REDAKCE] v době od června do listopadu 2017 v rodině otcovské babičky, paní [REDAKCE] [REDAKCE]. Poté se nezl. děti vrátily do domácnosti matky. Rozsudkem Okresního soudu Plzeň - město ze dne 22.05.2018 byl nad nezl. [REDAKCE] stanoven soudní dohled. Chování nezletilé v rodině se vystupňovalo tak, že ji matka přestala zvládat. Na žádost matky byla

nezletilá umístěna dne [REDAKCE].2018 do Psychiatrické nemocnice [REDAKCE] OS Plzeň - sever vydal dne [REDAKCE].2019 předběžné opatření, na základě kterého byla nezl. [REDAKCE] [REDAKCE] dne [REDAKCE].2019 předána do péče Dětského domova [REDAKCE] [REDAKCE]. Rozsudkem OS Domažlice ze dne [REDAKCE].2021 byla [REDAKCE] [REDAKCE] omezena ve svéprávnosti, jejím hmotněprávním opatrovníkem bylo jmenováno město [REDAKCE] [REDAKCE]. Ze zprávy Dětského domova [REDAKCE] [REDAKCE] vyplývá, že v současnosti je již plnoletá, v dětském domově je na tzv. prodlouženém pobytu (na vlastní žádost). Proto může také dohodu o dobrovolném pobytu sama bez udání důvodu ukončit a z dětského domova odejít. Dle názoru vychovatelek je [REDAKCE] nespolehlivá, spousta jejich tvrzení bylo nevěrohodných. Část jejich tvrzení je sice pravdivá, ale každé tetě stejnou věc podá trochu jinak. Je ráda středem pozornosti, bohužel k tomu nemá příliš kladného potenciálu, ráda si sjednává respekt u ostatních dětí (i agresí), ráda ze sebe dělá chudáka, ráda na sebe upozorňuje. [REDAKCE] není zlá a k jejímu chování vedou hlavně její omezené rozumové schopnosti. Zpravidla není schopna objektivně posoudit, pochopit a přijmout skutečnost a tu dále předkládá dál zkreslenou. Podle zprávy Psychiatrické nemocnice v [REDAKCE] zde byla poškozená [REDAKCE] [REDAKCE] hospitalizována od [REDAKCE]. do [REDAKCE].2016 pro stupňující se poruchové chování, a poté od [REDAKCE].2018 do [REDAKCE]. a od [REDAKCE] do [REDAKCE].2019 pro poruchy chování v domácím prostředí.

9. Z výše uvedených důkazů lze nepochybně dovodit, že mezi obžalovaným a poškozenou došlo k pohlavním stykům. Soud však nemůže spolehlivě uzavřít, že se tak stalo po násilném jednání obžalovaného či na základě bezbrannosti poškozené. Specifická věrohodnost poškozené je problematická. Vyplývá to ze závěrů výše citovaného znaleckého posudku, kdy znalkyně akcentuje pochybnosti právě o tom, zda pohlavním stykům předcházelo násilí. Tento závěr velmi srozumitelně a přesvědčivě vysvětlila. Blíže se toto hodnocení důkazní situace promítlo nejen do jiné formulace skutku oproti obžalobě, ale i do právní kvalifikace, o které bude soud hovořit později. Je třeba ale zdůraznit, že soud je povinen postupovat při provádění a hodnocení důkazů tak, aby byl zjištěn skutkový stav bez významných pochybností, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí. V tomto procesu je pak třeba každou pochybnost, kterou nelze rozptýlit dostupnými důkazy, vykládat důsledně ve prospěch obžalovaného. V tomto případě proti sobě stojí dva důkazy, a to výpověď obžalovaného a výpověď poškozené, kdy každý z nich uvádí o okolnostech pohlavních styků jiné skutečnosti. Soud při hodnocení věrohodnosti poškozené musí vycházet především z odborného posouzení znalkyní a ta jí jako zcela věrohodnou neshledala. Za takové situace je tak třeba vyjít z obhajoby obžalovaného.
10. Další podstatné dokazování bylo vedeno k tvrzení obžalovaného, že nevěděl, že poškozená je jeho pokrevní sestra. Tato obhajoba byla spolehlivě vyvrácena jejich matkou, svědkyní [REDAKCE]. Ta již v přípravném řízení uvedla, že obžalovanému výslovně řekla, že poškozená je jeho sestra, když mu bylo asi [REDAKCE] let. V hlavním líčení pak upřesnila, že obžalovaný byl za poškozenou i v dětském domově. To mu bylo asi [REDAKCE] let. Ve stejné době s ní byl za poškozenou i Psychiatrické nemocnici v [REDAKCE]. To věděl, že jede za svou sestrou. Bylo to při její první hospitalizaci. Když poškozenou přivedla domů, tak zbylým dětem řekla, že to je jejich sestra. Řekla jim důvody, proč ji přivedla domů.
11. Bylo tedy spolehlivě prokázáno, že obžalovaný věděl, že pohlavní styk vykonává se svou vlastní pokrevní sestrou.
12. Svědkyně pak také uvedla, že obžalovaný neměl vůči poškozené žádné povinnosti. Poškozené dávala úkoly pouze ona. Ona rozhodovala, co může či nemůže dělat.
13. Při vymezení doby jednání je vycházeno ze zprávy OSPOD, z níž vyplývá, že poškozená byla do domácnosti matky předána dne [REDAKCE].2015 a v červnu 2017 byla rodina nucena vystěhovat se z nájemního bytu.

14. Na obžalovaného byl zpracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, sexuologie a psychologie. Podle znalkyně z psychiatrie a sexuologie netrpěl v době činu vážnou duševní poruchou typu psychózy. Mohl rozpoznat nebezpečnost svého chování a mohl se ovládnout. Nebylo zjištěno nic, čím by byly významně sníženy jeho rozpoznávací a ovládací schopnosti. Jeho jednání vedlo k uspokojení jeho sexuální potřeby, v dané chvíli na objektu, který byl snadno dostupný. Nad důsledky svého jednání nepřemýšlel. Netrpí vážnou duševní poruchou ani sexuální deviací, jeho jednání nebylo psychopatologicky motivované. Z psychiatrického hlediska není pro společnost nebezpečný. Nejsou doporučována žádná ochranná opatření. Je heterosexuálně gynefilně orientovaný.
15. Podle znalkyně z psychologie má aktuální intelektové výkony na spodní hranici pásma podprůměru. V praktickém životě ví, jaké chování se od něj očekává z hlediska společenských norem, nicméně hlubší pochopení významu těchto norem absentuje. Osobnost je nezralá, dlouhodobě zásadně ovlivněna insuficientní výchovou a patologickými vlivy v rodinném prostředí. Snaží se přizpůsobit společenským normám a požadavkům, což se mu v zásadě daří. V povaze jsou zvýrazněny rysy výbušnosti a zvýšená pohotovost k agresivním reakcím, hůře domýšlí dlouhodobé následky svého chování. Snaží se náročné životní situace adaptivně zvládat, reagovat přiměřeně, limitován je však i svým kognitivním potenciálem a omezeným zázemím, kde chyběly reálné vzory. Jeho intelekt je hluboko podprůměrný, tj. v době vyšetřovaných událostí lze předpokládat úroveň jeho myšlení odpovídající dětem ve věku ■ let. Jednání bylo s vysokou mírou pravděpodobnosti podmíněno touhou po uspokojení sexuálních potřeb, ke kterým využil snadno dostupný objekt, aniž by dostatečně zvážil nevhodnost svého chování z hlediska společenských norem. Prognózu dalšího vývoje znalkyně hodnotí jako nejistou s mírnou převahou pozitivních faktorů.
16. Obžalovaný naplnil svým jednáním po subjektivní i objektivní stránce všechny zákonné znaky provinění pohlavního zneužití podle § 187 odst. 1 trestního zákoníku, když vykonal soulož s dítětem mladším patnácti let (bod 1.) a jiným způsobem je pohlavně zneužil (bod 2. – 3.). Za soulož (coitus) je třeba pokládat spojení pohlavních orgánů muže a ženy. Při souloži fakticky dochází k tomu, že mužský pohlavní úd vnikne do pohlavního orgánu (vagíny, pochvy) ženy. To znamená, že oba tyto orgány se spolu spojí v jednom okamžiku. Postačí, že došlo i jen k částečnému zasunutí pohlavního údu muže do pochvy ženy. Přitom nemusí ani dojít k porušení panenské blány. Spojením pohlavních orgánů je znásilnění dokonáno bez ohledu na to, zda došlo k pohlavnímu ukojení. K naplnění tohoto pojmového znaku došlo nepochybně u jednání pod bodem 1. Pod pojmem jiným způsobem pohlavně zneužije je třeba rozumět pohlavní zneužití v jiné formě než souloží, a to v podobě takových zásahů do pohlavní sféry osoby mladší patnácti let, jako je např. orální pohlavní styk, ohmatávání pohlavních orgánů, popřípadě i jiné formy ukájení pohlavního pudu na těle této osoby či na žádost pachatele na jeho vlastním těle. Tento jiný způsob pohlavního zneužití přitom nemusí spočívat v natolik intenzivním zásahu do pohlavní sféry poškozeného, jakým je vykonání soulože. Tento pojmový znak obžalovaný naplnil pod body 2. – 3., kdy s poškozenou vykonal anální a orální pohlavní styk.
17. Obžalovaný v době, kdy se takového jednání dopouštěl, znal spolehlivě věk poškozené. Jeho jednání proto soud hodnotí z hlediska zavinění jako úmysl přímý ve smyslu § 15 odst. 1 trestního zákoníku.
18. Jak vyplývá z výše uvedeného, soud oproti obžalobě dospěl k jiné právní kvalifikaci jednání obžalovaného. Ta jej kvalifikovala jako provinění znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) trestního zákoníku, spočívající v tom, že násilím donutil jiného k pohlavnímu styku, takový čin spáchal souloží a jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží, na dítěti mladším patnácti let. Soud již výše zdůvodnil, proč nepovažuje za prokázané, že obžalovaný užil proti poškozené násilí či pohrůžku násilí. V reakci na

závěrečnou řeč státního zástupce je nutno uvést, že soud nepovažuje za dostačující zjištění, že obžalovaný poškozenou při pohlavním styku „držel“. To je jistě běžná součást každého pohlavního styku a bez dalšího to nelze vykládat jako užití násilí.

19. Dále také dospěl k tomu, že ani další alternativní pojmové znaky základní skutkové podstaty trestného činu znásilnění naplněny nebyly. Sám obžalovaný tvrdil, že poškozené například zakazoval jít ven. Takovou aktivitu však nelze považovat za pohrůžku jiné těžké újmy. Pohrůžka jiné těžké újmy může spočívat v hrozbě způsobení majetkové újmy, vážné újmy na cti a dobré pověsti, směřovat k rozvratu manželství nebo rodinného života apod. Jinou těžkou újmou může být i zahájení trestního stíhání v důsledku oznámení trestného činu, jímž pachatel poškozenému hrozí, a nutí ho tak něco konat, opominout nebo trpět. Je přitom nerozhodné, zda se poškozený trestné činnosti, jejímž oznámením se hrozí, dopustil či nikoli. Při posuzování, zda jde o jinou těžkou újmu, je nutno přihlížet k osobním poměrům napadeného, k jeho vyspělosti, zkušenostem, psychickému stavu apod. V daném případě navíc poškozená takové jednání obžalovaného objektivně ani nepocíťovala jako těžkou újmu. Obžalovaný sám nedokázal říci, jestli poškozená jeho zákazy vůbec respektovala. Navíc jejich matka uvedla, že obžalovaný nad poškozenou fakticky neměl žádnou autoritativní moc.
20. Soud nepovažuje za prokázaný ani alternativní pojmový znak v podobě zneužití bezbrannosti. Ve stavu bezbrannosti se mimo jiné nacházejí osoby, které sice vnímají okolní svět, avšak jejich duševní a rozumové schopnosti nejsou na takové úrovni nebo takového stavu, aby si ve své mysli dokázaly situaci, v níž se nacházejí, dostatečně přiléhavě ze všech souvislostí vyhodnotit a přiměřeně, logicky a účinně na ni reagovat. Tak tomu obvykle bývá např. u osob trpících duševní chorobou, pro niž nechápou význam pachatelova jednání, anebo u dětí či osob mentálně zaostalých, které nemají dostatečné znalosti a zkušenosti, aby byly schopny posoudit význam odporu proti vynucovanému pohlavnímu styku apod. V takových případech bezbrannosti se jedná o psychickou bezbrannost, v důsledku níž oběť často nechápe, co se po ní požaduje, resp. co je smyslem jednání pachatele, nebo není způsobilá vůbec domyslet a vyhodnotit důsledky takového jednání atd.
21. V daném případě ale znalkyně psychologka uvedla, že poškozená měla od počátku incidentů základní povědomí o sexu a byla schopna vzniklé situace rámcově vyhodnocovat. To je podle soudu logické, neboť již byla ve věku staršího dítěte. Na tom podle názoru soudu nic nemění ani lehká mentální retardace. Z projevu poškozené při výpovědi není toto postižení patrné, o prožitých událostech hovoří srozumitelně a věcně, nezmiňuje, že by v době, kdy byla trestná činnost spáchána, nechápala jednání obžalovaného.
22. Znalkyně dále uvedla, že těžko hledala zdroje k tomu, aby se jednání obžalovaného bránila či jej nedopouštěla, neboť se mohla obávat o své postavení v rodině. Tato skutečnost ale nemůže zakládat pojmový znak „bezbrannosti“. Je třeba zdůraznit, že znásilnění je trestný čin úmyslný a z hlediska zavinění je nutné, aby obžalovaný jednal alespoň v úmyslu nepřímém. Muselo by být tedy prokázáno, že alespoň věděl, že poškozená se nachází ve stavu bezbrannosti, musel by to subjektivně vnímat a vědomě tuto bezbrannost využít. To ale po provedeném dokazování prokázáno nebylo.
23. Pokud jde o trestný čin pohlavního zneužití pod body 1. – 3., jedná se o jeden pokračující trestný čin ve smyslu § 116 trestního zákoníku, když jednotlivé dílčí útoky byly vedeny jednotným záměrem, naplnily skutkovou podstatu stejného trestného činu, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení a blízkou souvislostí časovou a v předmětu útoku.

- ## Poučení

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Jiřina Pavlovičová

Státní zástupce může odvoláním napadnout rozsudek pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to i v neprospěch obžalovaného, poškozený může podat odvolání toliko v případě, že uplatnil nárok na náhradu škody, a to pro nesprávnost výroku o náhradě škody, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci. Obžalovaný má právo podat odvolání pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká. Všechny shora uvedené oprávněné osoby mohou napadat rozsudek také proto, že výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházející rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh. Státní zástupce může ve prospěch obžalovaného podat odvolání i proti jeho vůli, stejně tak proti vůli obžalovaného, jenž je zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo jeho způsobilost k právním úkonům je omezena, může za něho v jeho prospěch podat odvolání též jeho zákonný zástupce a jeho obhájce. Ve prospěch mladistvého obžalovaného může i proti jeho vůli podat odvolání i orgán pověřený péčí o mládež, kterému lhůta k podání opravného prostředku běží samostatně.

Odvolání musí být ve lhůtě shora uvedené nebo v další lhůtě 5 dnů k tomu stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Poškozený má možnost požádat o vyrozumění o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění obžalovaného z trestu odnětí svobody. Žádost poškozený podává soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Plzeň dne 16. prosince 2022

Mgr. Tomáš Bouček, v.r.
předseda senátu
Krajského soudu v Plzni

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Jiřina Pavlovičová